

VERSLAG

COMMISSIE VOOR DE INFRASTRUCTUUR, HET VERKEER EN DE OVERHEIDSBEDRIJVEN
Woensdag - 15-02-2012 – Namiddag

08 Samengevoegde vragen van

- de heer Luk Van Biesen aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de mogelijkheid voor de fietsers het rood licht te overschrijden en het reglement inzake fietsstraten" (nr. 9171)

- de heer Tanguy Veys aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de absurde wet die moet toelaten dat fietsers de verkeerslichten negeren" (nr. 9302)

- de heer Jef Van den Bergh aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het voorbijrijden van het rode licht door fietsers" (nr. 9344)

08.01 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de staatssecretaris, de aanleiding van mijn vraag is een probleem waar de kranten vol van staan. Wij worden er als politicus dagelijks mee geconfronteerd. Het gaat over fietsers die te lang voor een rood licht moeten staan. Om daaraan tegemoet te komen, werd er in het Parlement een voorstel tot wijziging van het KB van 1 december 1975 goedgekeurd.

Door de publicatie en de ondertekening, door u, op 28 december 2011 en de publicatie in het Staatsblad van 3 februari 2012 werd in een nieuw verkeersbord voorzien. De maatregel kreeg al veel kritiek, niet alleen in de media. Onder meer het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid heeft deze maatregel aangeklaagd.

Als staatssecretaris hebt u ook al uw bezorgdheid en bedenkingen daarover geuit, maar u hebt gezegd dat u de wet en de wijziging van het KB loyaal zult uitvoeren, aangezien het Parlement het zo beslist heeft. Blijkbaar is er in de betrokken wet toch een aantal fouten geslopen. Dat is niet uw fout, maar wel de fout van diegenen die deze wet hebben opgesteld. Het gaat dus onder meer over de invoering van twee nieuwe verkeersborden. Volgens een basisregel van het verkeersreglement heeft een werkend

verkeerslicht altijd voorrang op een bord. Het bord waarmee een afwijking op het licht wordt toegestaan, geldt dus niet, vanwege datzelfde licht, tenzij het defect is. Dat is de absurditeit ten top. Dat werd gezegd door mensen die het veel beter weten dan ikzelf. Eugene Van Aerschot, kenner van het verkeersreglement en maker van de website www.gratisrijbewijsonline.be, signaleerde het hiaat. Ik citeer hem: "Dat snap je toch niet? Ze hebben de mond vol van een vereenvoudiging van het verkeersreglement en dan doen ze zoiets."

Inmiddels is de tekst wel al in het Staatsblad verschenen, maar zou hij niet gelden zolang hij niet werd aangepast. Uiteindelijk moeten de wegbeheerders, de steden, gemeenten en de Gewesten, die borden aanbrengen, op plaatsen waarvan zij van oordeel zijn dat die veilig en nuttig zijn. Alsof het nog niet genoeg is, zou er ook nog iets rammelen aan de wettekst zelf. In de Nederlandstalige versie staat dat de fietsers nog voorrang moeten verlenen aan andere weggebruikers. Dat zijn bestuurders en voetgangers. In de Franstalige tekst is er evenwel alleen sprake van bestuurders.

Begin februari is ook in het Vlaams Parlement de problematiek aan de orde geweest. Daar heeft mevrouw Crevits er nogmaals aan herinnerd dat de Vlaamse regering, waarin nochtans ook politieke partijen zitten die mee aan de basis van de wet liggen, een negatief advies heeft gegeven, onder meer wegens een mogelijk conflict met de voetgangers. Het gaat dus over de verkeersveiligheid. Zij betreurde ook dat er, samen met de invoering van die borden vanuit de federale overheid, geen flankerend inrichtingsbesluit werd opgemaakt, wat de plaatsing veel eenvoudiger en duidelijker zou maken.

Gelet op deze problematiek had ik graag vernomen waarom bij de opmaak en bij de bespreking in deze commissie, het staatssecretariaat voor Mobiliteit niet heeft gewezen op een aantal lacunes en absurditeiten in de wet. De wet is nu in ieder geval gestemd maar welke gevolgen zal deze absurde situatie hebben voor de toepassing en de afdwingbaarheid van deze regel?

Welke maatregelen werden genomen om zo snel mogelijk een einde te maken aan deze absurde situatie?

08.02 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb de grote inleiding van de vraag eigenlijk daarnet al gebracht. De problematiek is inderdaad gekend. Eén bemerking toch bij de vraag van collega Veys.

Ik denk dat er tijdens de bespreking wel degelijk is gewezen op de problematiek van de voorrang van verkeerslichten op voorrangsborden. Weliswaar

niet met een concrete verwijzing naar het desbetreffende artikel in de wegcode, maar wel met de verwijzing naar de bepalingen daaromtrent in het Verdrag van Wenen. Die problematiek is dus wel aangekaart en werd zelfs aangekaart via een nota van de juridische dienst. Nu dus stellen dat de commissie niet verwittigd was, is een beetje kort door de bocht.

De juridische twijfels en implicaties van het voorstel werden onder anderen ook door ons aangehaald tijdens de bespreking in de plenaire vergadering, als reden waarom wij het voorliggende voorstel niet mee hebben goedgekeurd. Het werd echter goedgekeurd en nu moeten wij nagaan hoe wij ermee omgaan en wat wij ermee gaan doen.

Een volgend element betreft de communicatie. Het is natuurlijk zo dat het een mogelijkheid biedt aan wegbeheerders om een verkeersbord te gaan hangen. Wat echter niet onbelangrijk is, inzake communicatie, is dat het niet zo zal zijn dat fietsers overal door het rood gaan mogen rijden. Het wordt echter wel soms zo geïnterpreteerd heb ik de indruk als ik de media lees of als ik mensen daarover opmerkingen hoor maken.

Niettemin zitten wij nu met een technisch-juridisch probleem dat opgelost moet worden. Ik heb vernomen dat de staatssecretaris heeft gezegd dat het Parlement het nu maar zelf moet oplossen na het probleem zelf gecreëerd te hebben. Ik begrijp de reflex enigszins, maar het is een bepaling in een KB die aangepast moeten worden als wij de wet doorgang willen doen krijgen. Ik heb er altijd voor gepleit, en zal dat net zoals ik destijds bij het wetsvoorstel gedaan heb ook blijven doen, dat een aanpassing van een KB bij voorkeur gebeurt door de minister en de Ministerraad, maar niet via een wet. Ik denk dan ook in deze dat het aangewezen is dat er een initiatief wordt genomen door de staatssecretaris, veeleer dan door het Parlement.

Ik weet dat er ondertussen al een wetsvoorstel circuleert om het KB aan te passen, zodanig dat het afslaan voor rood toch mogelijk wordt. Ik heb het bewust niet mee ondertekend omdat ik dat niet de juiste manier van werken vind. Mijn concrete vraag is hoe wij dit zullen aanpakken.

08.03 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**:

Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van den Bergh, bij de bespreking van het bewuste wetsvoorstel in de bevoegde commissie heeft de toenmalige staatssecretaris voor Mobiliteit, de heer Schouppe, zich verzet tegen het bewuste wetsvoorstel. Ik citeer hem: "Men behoort een verkeerslicht nooit te negeren." Het Parlement heeft de wet, die fietsers in bepaalde omstandigheden toelaat om rechtsaf te slaan of rechtdoor te rijden wanneer het

verkeerslicht op rood of oranje staat, echter goedgekeurd.

Ik ben evenmin voorstander van de wet, maar ik respecteer uiteraard het parlementair initiatief. Ik heb nu het advies van mijn administratie en van het BIVV. Ik vind dat zich laten overtuigen door de administratie en door goede argumenten ook een meerwaarde is in de politiek. Niet iedereen kan of wil dat echter doen.

Het toenmalige staatssecretariaat, alsook mijn staatssecretariaat, kunnen bezwaarlijk met de vinger worden gewezen voor mogelijke onvolmaaktheden in de wet waarvoor het initiatief uitging van het Parlement.

Overeenkomstig het juridisch interpretatieprincipe dat de specifieke uitzonderingsregels — artikels 61.5 en 67.3 — voorrang hebben op de algemene regel — artikel 6.3 —, kan worden gesteld dat de verkeersborden B22 en B23 ook gelden op het moment dat de verkeerslichten in gebruik zijn. Niettemin is een aanpassing van artikel 6.3 van het verkeersreglement aangewezen om verwarring en mogelijke tegenstrijdige interpretaties te voorkomen.

Ook het verschil tussen de Franse en de Nederlandse tekst wordt best weggewerkt. Wanneer er verschillen bestaan tussen de Nederlandse en de Franse teksten, moeten deze overeenkomstig artikel 7 van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, worden opgelost naar de wil van de wetgever, die wordt bepaald volgens de gewone interpretatie en zonder dat aan de ene tekst de voorkeur wordt gegeven boven de andere.

Dat is duidelijker, toch? Er mag worden aangenomen dat de Nederlandstalige tekst de wil van de wetgever correct weergeeft.

Ook aan de voetgangers moet, onder dekking van bord B23, voorrang worden verleend, net zoals dat het geval is bij het bord B22.

Aangezien het Parlement ter zake het initiatief heeft genomen, komt het ook aan het Parlement toe om de noodzakelijk geachte aanpassingen door te voeren. Op legislatief vlak leek het evenmin aangewezen om het koninklijk besluit te wijzigen bij wet. Dat bleek echter geen bezwaar te zijn. Ik neem bijgevolg aan dat het voor datzelfde Parlement evenmin onoverkomelijk is om de aanpassingen die het noodzakelijk acht, door te voeren.

Het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid plant een sensibilisatiecampagne omtrent de fietsstraat en het rechtsaf slaan bij rood voor fietsers, via de verspreiding van een folder en een vermelding op zijn website. Indien er vanuit de steden en gemeenten en/of de Gewesten grote interesses zouden bestaan om die reglementering te implementeren, dan overweegt het BIVV een

meer algemene campagne te lanceren. Ik heb mijn bedenkingen daarbij al gegeven. Ik ben dezelfde mening toegedaan als de heer Van den Bergh. Het moet duidelijk gesteld worden dat er alleen doorgereden mag worden wanneer het bord dat aangeeft. Dat moet blijvend gezegd worden. Het principe blijft. De uitzondering geldt alleen maar wanneer het bord op de lichten is aangebracht. Ik denk dat sensibilisatiecampagnes noodzakelijk zijn als men wil dat dit functioneert.

08.04 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben blij dat u zich ditmaal liet overtuigen door de degelijke argumenten van het staatssecretariaat voor Mobiliteit en van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid. Het is alleen spijtig dat u daar eerst baas moest van worden alvorens u kon worden overtuigd. Die argumenten waren al voorhanden bij het begin van de bespreking in het Parlement, maar blijkbaar waren die toen niet van tel. Ik wil de heer Van den Bergh erop wijzen dat het huidige koninklijke besluit niet van toepassing is, niet zozeer omdat het strijdig is met het Verdrag van Wenen, maar gewoon omdat er anomalieën in staan. Daar heeft het staatssecretariaat niet op gewezen, daar gaat het om. Het Verdrag van Wenen is niet plots het grote argument waarom deze wet al dan niet afdwingbaar zou zijn. Ik neem er akte van, mijnheer de staatssecretaris, dat u zei dat de rommel wordt opgeruimd door wie de rommel heeft veroorzaakt. Mocht er opnieuw een meerderheid zijn om deze absurde wet alsnog rechtsgeldig te maken dan zal er bijvoorbeeld vanuit het Vlaams Gewest worden op aangedrongen dat ook het flankerend inrichtingsbesluit mee wordt aangepast. Dat zorgt voor duidelijkheid over de plaats en de manier waarop alles wordt aangebracht. Als men dan toch zijn huiswerk moet overdoen, er steekt nog een anomalie in hetzelfde artikel 6.3. Er staat dat de bepaling niet geldt voor het oranjegeel knipperlicht en voor de lichten boven de rijstroken. Men denkt soms foutief dat die verkeerslichten boven de verkeersborden gaan maar zoals het hier staat geldt dat niet. Ik ben bereid om dat in een volgende vraag onder uw aandacht te brengen.

08.05 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het duidelijk antwoord. In tegenstelling tot de heer Veys heb ik er geen probleem mee dat u zich laat overtuigen door bepaalde argumenten en op basis daarvan een standpunt inneemt. Mijnheer Veys, het is nooit te laat om te leren en om bepaalde ideeën bij te sturen. Ik denk dat u hier niets kan worden verweten aan de staatssecretaris. Ik betreur wel, mijnheer de staatssecretaris, dat

uw standpunt is dat het Parlement het nu ook maar moet oplossen, maar ik begrijp die reflex enigszins.

U zegt dat er geen probleem is als een KB bij wet wordt aangepast. Dat kan, maar iedereen voelt aan dat dit juridisch niet de beste manier van werken is. Wij hebben daarover ooit ook een juridische nota van de parlementaire diensten gekregen. Het kan wel dat er precedentes zijn, maar wij moeten daarvan geen gewoonte maken. Als wij dat nu opnieuw doen, vind ik dat geen goede zaak.

Mijnheer Veys, artikel 6 is een vertaling van een bepaling uit het Verdrag van Wenen. U moet dus geen tegenstrijdigheden zoeken tussen het Verdrag van Wenen en onze Wegcode. Integendeel, wij zouden daar best zo weinig mogelijk tegenstrijdigheden in hebben. Artikel 6.3 bepaalt in het tweede lid inderdaad dat de voorrang van verkeerslichten op verkeersborden niet geldt wanneer de verkeerslichten boven de weg hangen in de plaats van naast de weg staan. Dat betekent dat als het licht dat gemonteerd is boven de weg, op groen staat en dat er naast de weg een verkeersbord STOP staat, men in principe moet stoppen. Niemand zal dat echter zo interpreteren; de logica is er niet. Als wij dit artikel herschrijven, moet dit probleem mee worden opgenomen zodat ook dit uit de wereld is.

Het incident is gesloten.